

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Факультет Педагогічний
Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій**

СИЛАБУС

**ВИРОБНИЧА (НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА)
ПРАКТИКА У ГПД**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

Спеціальність А 3 Початкова освіта

Галузь знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2025 р.

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича (навчально-виховна) практика у ГПД
Викладач	Проф.Русин Галина Андріївна Доц. Наконечна Лариса Володимирівна
Контактний телефон викладача	+38099 333 70 04
E-mail викладача	galyna.rusyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/ заочний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	згідно розкладу Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням здобувачів вищої освіти

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчально-виховна практика в ГПД передбачає удосконалення вміння здобувача вищої освіти доречно використовувати на практиці отримані академічні знання. Для вихователя ГПД найбільш важливим є створення виховного розвивального середовища, в якому перебувають молодші школярі після уроків. Кожна дитина – ключова фігура виховного розвивального середовища. Професійний підхід педагога сприяє створенню в другій половині дня таких умов, за яких молодші школярі мають змогу проявляти себе, пізнавати навколишній світ і набувати досвіду позитивного спілкування. Необхідною умовою ефективності ГПД є чітке і добре продумане планування всіх напрямів роботи, що реалізує комплексний системний підхід до організації навчання, виховання, розвитку і збереження здоров'я учнів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета навчально-виховної практики в групі продовженого дня полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти теоретико-методичними, психолого-педагогічними та процесуальними основами організації освітнього процесу в групі продовженого дня та формуванні в майбутніх фахівців ключових компетенцій до педагогічної діяльності в групі продовженого дня сучасної початкової школи.

Цілі навчально-виховної практики:

- розвивати професійні вміння майбутнього вихователя групи продовженого дня, його готовність до впровадження нетрадиційних підходів організації самопідготовки, моделювання занять за інтересами з використанням інноваційних технологій навчання, реалізації індивідуальної траєкторії розвитку кожної особистості;
- вдосконалювати педагогічну майстерність та компетентність вихователя шляхом збагачення знань з психології, педагогіки, методики викладання основ наук;
- підвищувати рівень загальної, психолого-педагогічної, емоційно-комунікативної та креативної культури майбутнього педагога.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення

суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК-4. Здатність працювати в команді, міжособистісної взаємодії.

ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.

СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.

СК-5. Здатність до проектування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти

СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.

СК-13. Здатність до формування у здобувачів початкової освіти інфомедійної грамотності, критичного мислення та умінь аналізувати медійну інформацію.

СК-14. Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах регіонального освітнього середовища.

ПР-01. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.

ПР-03. Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.

ПР-06. Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.

ПР-07. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових, індивідуальних, особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.

ПР-08. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.

ПР-09. Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.

ПР-11. Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.

ПР-13. Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПРП-14. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

ПР-15. Здійснювати профілактичні заходи щодо збереження життя та фізичного й психічного здоров'я здобувачів початкової освіти, надавати їм домедичну допомогу (за потреби), планувати та реалізовувати заходи щодо попередження і протидії булінгу та різних проявів насильства чи будь-якої з форм дискримінації серед учнів початкової школи й інших учасників освітнього процесу.

ПР-17. Формувати критичне мислення та інфомедійну грамотність учнів початкових класів.

ПР-18. Використовувати особливості регіонального освітнього середовища для ефективного навчання і виховання учнів початкової школи.

ПР-19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні	
самостійна робота	180

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
5	013 Початкова освіта	3	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	лекції	Практичні заняття	сам.роб.
Тема 1. Організаційно-педагогічні аспекти створення та функціонування ГПД			30
Тема 2. Діяльність вихователя в ГПД			30
Тема 3. Методичні аспекти організації освітнього процесу в групі подовженого дня.			30
Тема 4. Самопідготовка як важлива форма навчальної діяльності учнів початкової школи в режимі роботи ГПД. Вимоги до самопідготовки.			35
Тема 5. Застосування інноваційних технологій і методів під час самопідготовки.			35
Тема 6. Організація безпечного освітнього			10

середовища. Інструкція щодо дій у разі повітряної тривоги.																													
Тема 7. Оформлення звітної документації.				10																									
ЗАГ.				180																									
6.Система оцінювання навчальної дисципліни																													
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до ПОРЯДКУ організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf .																												
	<table><tr><th colspan="3">Шкали оцінювання</th></tr><tr><th>університетська</th><th>національна</th><th>шкала ЄКТС</th></tr><tr><td>90-100</td><td>відмінно</td><td>A</td></tr><tr><td>80-89</td><td rowspan="2">добре</td><td>B</td></tr><tr><td>70-79</td><td>C</td></tr><tr><td>60-69</td><td rowspan="2">задовільно</td><td>D</td></tr><tr><td>50-59</td><td>E</td></tr><tr><td>26-49</td><td>незадовільно (з можливістю повторного складання)</td><td>FX</td></tr><tr><td>1-25</td><td>незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)</td><td>F</td></tr></table>				Шкали оцінювання			університетська	національна	шкала ЄКТС	90-100	відмінно	A	80-89	добре	B	70-79	C	60-69	задовільно	D	50-59	E	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
	Шкали оцінювання																												
	університетська	національна	шкала ЄКТС																										
	90-100	відмінно	A																										
	80-89	добре	B																										
	70-79		C																										
	60-69	задовільно	D																										
	50-59		E																										
	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX																										
1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F																											
Вид контролю – залік.																													
Максимальна кількість балів – 100.																													
При виставленні загальної оцінки з виробничої практики враховуються: оцінки за всі види діяльності студента-практиканта. Відсутність будь-якого із звітних документів є підставою для не допуску до захисту матеріалів практики. Захист матеріалів практики відбувається при комісії, відповідно до розпорядження дирекції педагогічного факультету.																													
Поточний контроль здійснюється протягом проходження здобувача вищої освіти виробничої практики: облік відвідування роботи на базі практики; систематичний контроль за виконанням індивідуального плану практики; перевірка документації виробничої практики на проміжному етапі її проведення. Поточний контроль здійснюється факультетський керівником-методистом протягом проходження студентами практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження виробничої практики: перевірка документації практики на заключному етапі; проведення заліку та підсумкової конференції на педагогічному факультеті.																													
Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуально-творчих завдань. Документація з практики, визначена програмою практики, здається студентами-практикантами на перевірку упродовж трьох днів після закінчення практики.																													
Залік є підсумковою формою перевірки результатів виконання																													

	студентами завдань практики. Термін засідання комісії із захисту практики встановлюється факультетським керівником-методистом практики і узгоджується з завідуючими кафедрами, завідувачем відділу виробничої (навчальної) практики, проректором. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в індивідуальний план студента (залікову книжку). Студенти, які не пройшли практику або частину практики з поважних причин, мають право на її продовження у вільний від навчання час при наявності відповідних довідок. Студент, який отримав незадовільну оцінку з практики, за рішенням деканату факультету може бути поданий на відрахування з університету. Підсумки виробничої практики обговорюються на засіданні кафедри педагогіки початкової освіти. Матеріали звітів з практики зберігаються на кафедрі впродовж року.
Умови допуску до захисту практики	Здобувач вищої освіти допускається до захисту матеріалів практики, якщо був присутній на базі практики, виконав всі поставлені перед ним завдання. Обов'язковою умовою допуску до захисту є наявність всіх звітних документів практики.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік

7. Політика навчальної дисципліни

1. Письмові роботи: виконання письмових робіт у процесі вивчення навчальної дисципліни є обов'язковим для всіх здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних / групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка змістового модуля в цілому надається кожному здобувачеві освіти індивідуально. Неприпустимими є плагіат та списування. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається здобувачеві після представлення результатів виконання роботи. Результати виконання індивідуального творчого завдання надаються згідно розкладу практичних занять.

2. Академічна доброчесність: викладання навчальної дисципліни та взаємодія із здобувачем освіти ґрунтуються на основі положень нормативно-правових документів та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників: «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/vystzz>; «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» <http://surl.li/fhjki>; «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

3. Відвідування занять: порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <http://surl.li/omcveh>. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 309 від 19 травня 2023 р.). <https://cutt.ly/YeXSdlpV>

4. Неформальна освіта. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: <https://cutt.ly/QeXSxE0n>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Белікова В.В. Програма та методичні вказівки до педагогічної практики / за заг. ред. О.Е.Коваленко. Харків: УПА, 2015. 43 с. <https://mku.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/013-Pochatkova-osvita-propedevtychna-praktyka.pdf>
2. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку. Навч. посібник. К.: «Академвидав». 2012. 320 с.
URL: <https://academia-pc.com.ua/product/316>
3. Волкова Н. П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб., доп. К.: Академвидав, 2007. 616 с. (Альма-матер).
URL: <https://studfile.net/preview/7171054/>
4. Виховна система школи / упоряд. В.В.Григораш. Харків: Вид. група «Основа», 2015. 128 с.
<https://mku.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/013-Pochatkova-osvita-propedevtychna-praktyka.pdf>
5. Волкова Н. В. Професійно–педагогічна комунікація: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. К.: ВЦ «Академія», 2006. 540 с.
6. Державний стандарт початкової освіти
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
7. Державний стандарт професійної (професійно-технічної) освіти (2021)
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1077-2021-%D0%BF#Text>
8. Ковальчук В.А. Педагогіка партнерства у професійній діяльності вчителя: навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ, 2023. 100 с.
URL: <http://surl.li/vhfquj>
9. Корчак Я. Як любити дитину / Пер. з польськ. О. Замойська. Х.: Клуб сімейного дозвілля, 2016. 207 с.
10. Концепція Нової Української школи
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
11. Мачинська Н.І. Теоретичні аспекти духовно-моральної компетентності майбутніх фахівців. *Наукові записки*. Серія «Психологія і педагогіка». Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. Вип. 21. С. 131-137.
URL: <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/2473/1/19.pdf>
12. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
<http://surl.li/dunncy>
13. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. К.: Знання Прес, 2003. 700 с. (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
URL: <http://surl.li/rhbaz>
14. Підласий І. П. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Х.: Вид. Група «Основа», 2009. 360 с.
15. Русин Г.А. Організація інноваційного освітнього середовища в початковій школі. Навчально-методичний посібник для здобувачів вищих педагогічних навчальних закладів. Івано-Франківськ. НАІР. 2023. 120 с.
Режим доступу:
https://drive.google.com/drive/folders/1nGue6YloIDoQGiRO_Un3xdQkKGczuN0u?usp=drive_link
16. Русин, Г.А., 2018. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої професійної освіти. В: М.П. Оліяр, ред. *Гірська школа в умовах реформування системи освіти: компетентнісний вектор*: монографія. Івано-Франківськ: НАІР, с. 221-234.
17. Русин Г., Зозуляк-Случик Р. Розвиток духовності сучасної молоді в процесі професійного становлення. *Acta Paedagogica Volynienses*, Вип. 3, 2024. С.42-48.
URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/1857/1744>
18. Педагогічна практика в початковій школі: навчально-методичний посібник / за ред. О.Б.Будник. Івано-Франківськ: ПП Бойчук А.Б., 2016. 320 с. <https://mku.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/013-Pochatkova-osvita-vyrobnycha-praktyka.pdf>

19. Педагогічна практика: навчально-методичний посібник. уклад. А.В.Іванченко, О.А.Дубасенюк, А.А.Сбруєва, О.Є.Антонова. Житомир: Житомир. держ. ун-т, 2015. 126 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/12086969.pdf>
20. Ярошенко О.Г. Педагогічна практика студентів у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник. К., 2015. 90 с. <https://bioweb.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Padahohichna-propedevtychna-praktyka.pdf>

Допоміжна:

1. Закон України «Про освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 38-39, ст.380). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/normativno-pravova-baza1.html>
3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. Bibik N. M. K.: TOB «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
4. Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні (від 15 травня 2013 р. № 386-р.). [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>

Основні нормативно-правові документи:

1. Положення про запобігання академічному плагиату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату>
2. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.
URL: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/organizatsia-osvitnjogo-protsesu.pdf>
3. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / za zag. red. N. M. Bibik Київ : TOB «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 360 с.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Наукова бібліотека Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Режим доступу: URL <http://lib.pnu.edu.ua/>

Викладач,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти
та освітніх інновацій

Галина РУСИН

